

Voortgangsrapportage Regieplan Programmasturing 2019-2021

Oktober 2020 – Tweede rapportage 'Resultaten uitgelicht'

2020 is het tweede jaar van het Regieplan. Zoals bekend gaat het om de drie samenhangende programma's: Omgevingswet, Opgavegericht werken en Informatiegestuurd werken. Zo werkt de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) aan het uitvoeren van nieuwe wetgeving, innovatie en de ontwikkeling van nieuwe producten. Wij spelen in op de uitdagingen in de regio en de behoeften van de gemeenten en provincie.



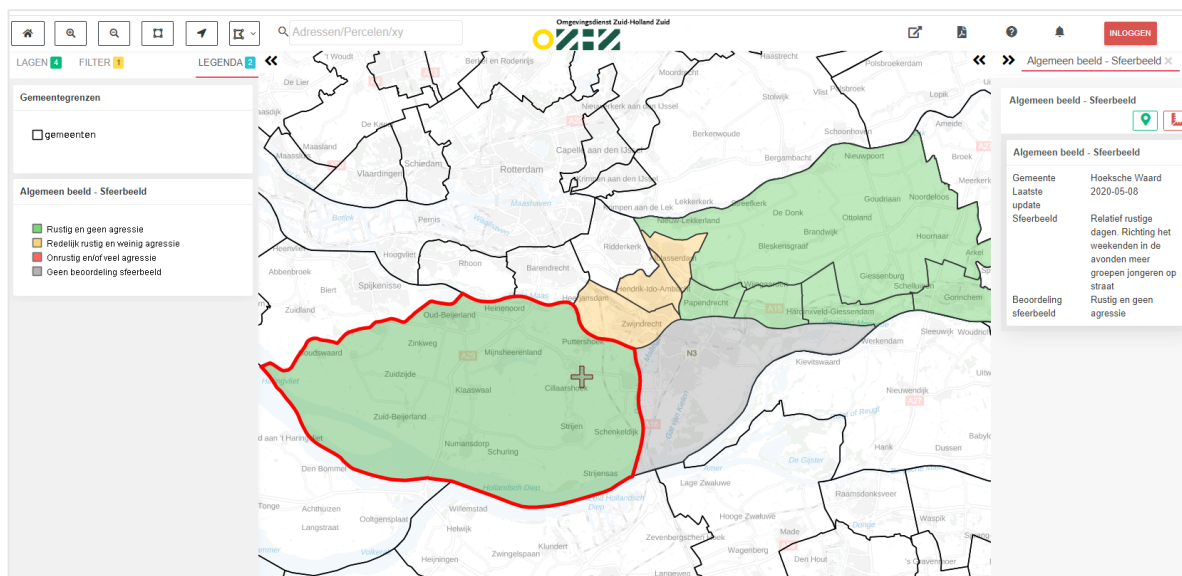
Alleen samen krijgen wij het coronavirus onder controle

De uitdagendste opgave dit jaar is zonder twijfel de coronacrisis. OZHZ helpt volop mee. Niet voor niets is het credo *Alleen samen krijgen wij het coronavirus onder controle*.

Regionale coördinatie om verdere verspreiding te voorkomen

Een medewerker van OZHZ werkte afgelopen periode als regionale coördinator bij de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Samen met de andere coördinator zorgde hij dat:

- De gemeenten alle informatie hadden die nodig was om het toezicht en de daadwerkelijke aanwezigheid van voldoende toezichthouders op straat goed in te richten.
- De veiligheidsregio beschikte over de laatste, actuele informatie die nodig was om bij te sturen op toezicht en handhaving. Dit met onder andere de Kaartviewer om het regionale beeld te tonen.



16 OZHZ-toezichthouders op pad in de regio

Het coronavirus vroeg (en vraagt) veel van het gedrag van onze inwoners. Om hen te informeren, te waarschuwen en waar nodig ook op te treden bij overtredingen of drukte, waren 16 OZHZ-toezichthouders actief. Waar nodig, bijvoorbeeld voor het toezichtrooster, konden gemeenten een beroep doen op deze collega's. Vaak was dit in de weekenden en avonden. Omdat het voor alle partijen zoeken is naar financiële ruimte is de inzet in de periode 1 juli tot en met 1 september bekostigd uit het regieplan. We combineerden ons werk met andere taken, zoals ons toezicht voor de provincie Zuid-Holland in natuurgebieden. Ook werkten we samen met het waterschap.

"Door mensen aan te spreken, zie je vaak dat ze zich daarna anders gaan gedragen. Waar nodig zijn ook handhavingsacties opgezet op basis van de bevindingen van onze toezichthouders," legt Adviseur Toezicht Sander de Poel uit. Hij geeft een voorbeeld: "OZHZ ondersteunde in de Hoeksche Waard een keer bij een overvol strand. Kortom, er is mede dankzij ons een gerichtere inzet van handhavingskracht."

Ook werkte een OZHZ-medewerker mee op de Sectie Crisis Communicatie van de veiligheidsregio. Met regionale communicatie en het ondersteunen van bestuurders in hun communicatie, droegen wij ook op die manier bij aan een betere naleving van de adviezen en regels.

Blijven inspelen op veranderende behoeften

Het coronavirus verspreidt zichzelf nog steeds. OZHZ blijft ook de rest van 2020 klaarstaan om het virus onder controle te krijgen. Dat kan bijvoorbeeld door de Kaartviewer verder te ontwikkelen of door onze medewerkers in te zetten op straat of in secties van de veiligheidsregio.



Artikel [Dordt Centraal](#) over crisiscommunicatie

Klimaatkwetsbaarheden aanpakken

Nederland in 2050 klimaatbestendig, het is een flinke opgave. Overheden, inwoners en ondernemers: wij moeten ons allemaal aanpassen aan het veranderende klimaat. OZHZ hielp mee bij het uitvoeren van verschillende stresstesten en realiseren van de klimaatambities.

Samen het Deltaplan Ruimtelijke adaptie uitvoeren

Langdurige droogte, extreme regenval of zeer hoge temperaturen. Het zijn een paar voorbeelden van de veranderingen. In 2019 zijn voor onze regio de klimaatkwetsbaarheden in beeld gebracht. Hiervoor voerden overheden verschillende stresstesten uit. Vervolgens is in 2020 gestart met het verankeren van de ambities om klimaatrobust te handelen in beleid, met onder andere gesprekken over taken en

verantwoordelijkheden. Bij dit alles denkt en werkt OZHZ mee. Belangrijke partners zijn de gemeenten, veiligheidsregio, GGD en waterschappen.

Klimaatlabels: "Iedere wijk label A"

Voor de gemeente Zwijndrecht bracht OZHZ in 2020 in kaart waar zich klimaatkwetsbaarheden bevinden. Dit ging via kaarten en beschrijvingen, op een website speciaal voor projectleiders. Zij gebruiken deze data om bijvoorbeeld projecten klimaatbestendig uit te voeren.

Ook brachten onze klimaatadviseurs per wijk klimaatlabels in beeld voor de thema's wateroverlast, hitte en droogte. Gemiddeld scoren de Zwijndrechtse wijken een label C of D. Voor een klimaatrobuuste gemeente is de wens om iedere wijk naar label A te brengen. Geïnterviewd wordt nu waar mogelijkheden liggen om bijvoorbeeld uitvoeringsprojecten en beheer en onderhoud te combineren; hetzelfde geldt voor de ambities voor vergroenen en op het gebied van de Groeiagenda.

Daarnaast werkt OZHZ aan het verder verankeren van de klimaattoets binnen processen zoals ruimtelijke advisering, ecologische advies en bodemonderzoek, maar ook in controles vanuit toezicht en het proces van vergunningverlening.

Wij ondersteunen naast de gemeente Zwijndrecht ook de gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht en Hoeksche Waard en delen ook onze inzichten in de regio Alblasserwaard.

Vragen over klimaatkwetsbaarheden?

Neem contact op met Patricia Kramers
via P.Kramers-Snijders@ozhz.nl
of 078 770 31 3

Voorbereid op het Wet kwaliteitsborging voor bouwen

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) geldt vanaf 1 januari 2022 en heeft een behoorlijke impact op het bouwproces. Dit geldt voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH). OZHZ bereidt zich voor en deelt opgedane kennis en producten met de hele regio Zuid-Holland Zuid.

We bereiden ons voor langs de volgende vier sporen:

1. Uitvoeren proefprojecten
2. Advies opstellen voor VTH-beleid gemeenten
3. Omschrijven werkprocessen
4. Periodiek informeren gemeenten in Zuid-Holland Zuid (via AGO en bijeenkomsten)

Dit doen we samen met de gemeenten in de regio.

Stand van zaken nu

Op dit moment:

- Zijn we gestart met een proefproject in Dordrecht: we behandelen een aanvraag om een omgevingsvergunning samen met de aanvrager, bouwer en kwaliteitsborger alsof de Wkb al in werking is.
- Ligt er een conceptadvies voor het VTH-beleid.
- Hebben we globaal een beeld van hoe de werkprocessen eruit komen te zien.

Financiële impact en informatiepositie bevoegd gezag zijn grootste risico's

In totaal zijn er, inclusief OZHZ, veertien omgevingsdiensten die bouwtaken uitvoeren. Wij gaven samen de adviesbureaus Berenschot en ANG de opdracht om de risico's van Wkb op het gebied van financiën en bedrijfsvoering in beeld te brengen. De bureaus hebben zes hoofdrisico's onderkend. Zij kwalificeren de financiële impact van de wet en de informatiepositie van het bevoegd gezag als grootste risico's.

Minder legesinkomsten

Met de komst van de wet vallen er taken voor de gemeenten weg. Daarnaast komen er taken bij. Voor de wegvallende taken en de nieuwe taken kan de gemeente geen leges heffen.

Zorgen over te weinig zicht op bouwtechnische kwaliteit

In het nieuwe stelsel ligt de verantwoordelijkheid voor de bouwtechnische kwaliteit bij de vergunninghouder en de kwaliteitsborger. De bouwtechnische kant is alleen niet zomaar los te koppelen van omgevingsfactoren zoals bodemgesteldheid. De zorg is dat de overheid niet snel en adequaat genoeg kan ingrijpen. Dit omdat zij in het nieuwe stelsel onvoldoende zicht heeft op de bouwtechnische kant van een project.



Vragen?

Neem contact op met Marieke van Gemert via MC.van.Gemert-Rijken@ozhz.nl of 078 770 31 47

De genoemde risico's sluiten aan bij de zorgen die ook de Vereniging van Nederlandse gemeenten heeft. In een brief van de Vereniging van Nederlandse gemeenten van 12 mei 2020 aan de commissieleden van de Eerste en Tweede Kamer roept zij de commissieleden om deze reden op om de minister dringend te adviseren de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen aan te passen.

OZHZ neemt de uitkomsten van het onderzoek van Berenschot en ANG mee bij de verdere implementatie van de Wkb.

Najaarsbijeenkomst voor alle gemeenten

Dit najaar plannen wij weer een bijeenkomst voor alle gemeenten en de veiligheidsregio in de regio.

Tijdens deze bijeenkomst bespreken we de volgende onderwerpen:

- Uitkomsten onderzoek Berenschot/ANG en vervolgacties
- Eerste resultaten proefproject Wkb in Dordrecht
- Stand van zaken ontwikkeling VTH-beleid op basis van de Wkb

- Ervaringen en stand van zaken in de regio

OZHZ voert bouwtaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Dordrecht, Alblasterdam en Molenlanden en deelt opgedane kennis via deze projecten met de hele regio Zuid-Holland Zuid.

Dashboard efficiënte aanpak voor meer energiebesparing in de hele regio

Slim en effectief gebruik van data maakt het werk vaak veel efficiënter dan bij traditioneel toezicht. OZHZ ontwikkelde om die reden het dashboard Energiebesparing.

Meldplicht energiebesparende maatregelen

In de regio Zuid-Holland Zuid zijn zo'n 3000 bedrijven verplicht om bij ons te melden welke energiebesparende maatregelen zij hebben getroffen (Meldplicht Energiebesparing). Dit levert veel informatie waarmee onze toezichthouders makkelijker op grote schaal bedrijven kunnen controleren en stimuleren tot meer energiebesparing.

Om dit goed te doen, ontwikkelden wij een dashboard. Een systeem dat de prioriteiten in beeld brengt en de effectiviteit monitort. Dit dashboard:

- Toont alle bedrijven en instellingen in de regio door de combinatie van verschillende datasets (KvK, LISA, BAG, Squit).
- Maakt op basis van een algoritme een inschatting van het energieverbruik van de bedrijven en instellingen waar dit niet bekend is.
- Toont welke bedrijven hebben voldaan aan de informatieplicht energiebesparing en welke nog niet.
- Toont waar in het verleden toezicht is gehouden.
- Maakt het mogelijk om te monitoren op de resultaten van de activiteiten van OZHZ.

Uitbreiding naar gehele provincie

Tim von Harras, projectleider energiedashboard, is trots. Hij vertelt:

"Het dashboard Energiebesparing wordt in het land gezien als een geslaagd voorbeeld van informatiegestuurd werken. De provincie Zuid-Holland heeft opdracht gegeven om het dashboard van OZHZ uit te breiden voor de gehele provincie, waardoor de overige vier omgevingsdiensten in Zuid-Holland ook kunnen werken met het dashboard. Daarnaast breiden we de functionaliteiten nog verder uit om nog meer analyses te kunnen uitvoeren met het dashboard."



Nieuwe kaartviewer maakt werken met kaarten makkelijker

Sinds mei van dit jaar gebruikt OZHZ een nieuwe kaartviewer. Daarmee is het heel gemakkelijk om verschillende kaartlagen te selecteren. Hierdoor zijn verschillende omgevingsaspecten in één oogopslag zichtbaar. Dit maakt gericht advies mogelijk. Dit najaar is de kaartviewer ook voor elke gemeente en de provincie beschikbaar. OZHZ kan de kaartinformatie delen via onder andere een link.

Betere informatie en adviezen

Onze adviseurs gebruiken de kaartviewer om sneller en doelmatiger informatie en adviezen te kunnen geven. Zij combineren verschillende kaartlagen van in- en externe bronnen en stellen zo zelf nieuwe kaarten samen. Denk aan informatie over bijvoorbeeld geluid, lucht en gevaarlijke stoffen. Ook is het mogelijk om eenvoudig een pdf-afdruk te maken of om wijzigingen in een kaart aan te brengen.

Themakaarten COVID-19 en Soortenbescherming

OZHZ maakte met behulp van de kaartviewer ook al themakaarten. Voorbeelden hiervan zijn de kaarten voor "[Handhaving noodverordening COVID-19](#)" voor de Veiligheidsregio en [de kaart "Soortenbescherming"](#) voor heel Zuid-Holland.



Vragen?

Neem contact op met Erik Jan Rem via ej.rem@ozhz.nl of 078 770 34 42

Samen voorbereiden op de Omgevingswet: een update

Al jaren werken de betrokken ketenpartners, waaronder OZHZ, in Zuid-Holland Zuid samen aan de invoering van de Omgevingswet. Ook in de afgelopen periode is daarvoor weer veel werk verzet.

Werkprocessen rond vergunningverlening & vooroverleg bijna afgerond

In 2019 was al veel gedaan voor het deelproject "werkafspraken vergunningverlening". De werkgroep ging vervolgens verder met het inrichten van het vooroverleg en de omgevingstafel. Dit jaar ronden zij dit deelproject helemaal af. Het op te stellen opleverdocument gaat ter besluitvorming naar de stuurgroep van de regiobrede samenwerking.

Samenwerking toezicht en handhaving bouw uitwerken

In het [project Wet kwaliteitsborging voor bouwen](#) werkt OZHZ de impact van de nieuwe wet uit. Het regiobrede samenwerkingsnetwerk rondom de Omgevingswet wordt benut om de nieuwe werkprocessen uit te werken. Een werkgroep bekijkt hoe de samenwerking optimaal kan worden ingericht.



Vragen?

Neem contact op met Hans Nijhof via J.Nijhof@ozhz.nl of 078 770 31 44

Het gaat om de drie fases in de bouw:

- Oprichtingsfase (bouwen/oprichten)
- Gebruiksphase (gebruiken)
- Beëindigingsfase (slopen/stoppen)

In de oprichtingsfase zoomt de werkgroep in hoe kan worden geanticipeerd op de effecten van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Het is de bedoeling om voor Zuid-Holland Zuid bouwstenen uit te werken hoe de gemeenten toezicht en handhaving kunnen inrichten als deze wet in werking is getreden. Als deze fase is afgerond, volgen de andere twee fases. Verwachte afronding oprichtingsfase is eind 2020 en de overige fases medio 2021.

Ervaring opdoen met 'Bezwaar en beroep' onder de Omgevingswet

Een werkgroep boog zich over de vraag of het aanpassen van de samenwerking rondom Bezwaar en beroep nodig is. Dit is niet de verwachting. Wel is afgesproken om een zogenaamde botsproef te houden. Hiervoor zijn een aanvraag en een vergunning opgesteld alsof de Omgevingswet er al is. De vergunning bevat bewuste en onbewuste fouten die de deelnemers uit de werkgroep moeten zien te ontdekken. Zij zijn uitgenodigd om een bezwaarschrift te maken. De terugkoppeling vindt in dit najaar plaats.

Omgevingswet: Afspraken en borging

De komst van de Omgevingswet verandert ook iets in de samenwerking tussen provincies, gemeenten en omgevingsdiensten én voor de dienstverlening van OZHZ richting inwoners en bedrijven. Alle benodigde inhoudelijke, financiële en juridische afspraken tussen de individuele opdrachtgevers en OZHZ moeten op tijd aangepast zijn aan de nieuwe situatie. Met het project 'Afspraken en borging' zorgen we er samen voor dat dat klaar is wanneer de Omgevingswet in werking treedt.

Hierover hebben we regelmatig overleg met de individuele opdrachtgevers. Concreet resulteert dit onder andere in nieuwe jaarprogramma's met producten die ingericht zijn op de Omgevingswet én in aangepaste mandaatregelingen.

Vragen over afspraken en borging?

Neem contact op met Marieke van Gemert via MC.van.Gemert-Rijken@ozhz.nl of 078 770 31 47

Verandering van structurele kosten

Belangrijk onderwerp van gesprek met de opdrachtgevers is de verandering van de structurele kosten van de omgevingsdienst als gevolg van de Omgevingswet. Om die financiële gevolgen in beeld te brengen, ontwikkelde Omgevingsdienst NL een kostenmodel.

"OZHZ maakte zowel onderdeel uit van de landelijke werkgroep als van de klankbordgroep voor het tot stand komen van dit model", vertelt Controller Jeroen den Uijl, deelnemer van deze landelijke actie. "Met dit model kan OZHZ samen met de individuele opdrachtgevers op basis van het toekomstige takenpakket en de strategie bepalen wat de structurele financiële gevolgen zijn voor het jaarprogramma."

Naast dit model voor omgevingsdiensten, bestaat ook de 'Werkwijze Structurele Effecten' van de VNG om gemeenten te ondersteunen bij het maken van keuzes die voorliggen. In juni presenteerde de VNG deze werkwijze in onze regio. Het model van Omgevingsdienst NL start bij de keuzes die zijn gemaakt door gemeenten en provincie. De werkwijze van de VNG is breder van opzet en geeft ook het proces weer om tot die keuzes te komen. Op initiatief van Omgevingsdienst NL en VNG worden de modellen nader afgestemd.

Update van de pilots/botsproeven en productontwikkeling

We leren door te doen. OZHZ oefent samen met gemeenten met de nieuwe kerninstrumenten uit de Omgevingswet, gewijzigde regelgeving en de huidige praktijk. In totaal omvat het programma Omgevingswet voor dit jaar ongeveer 20 pilots, botsproeven en producten. Twee voorbeelden.

Ontwikkelen van adviesproducten voor omgevingsplannen

In de gemeente Papendrecht is in het voorjaar gestart met het maken van een Omgevingsplan voor de deelgebieden 'Wilgendonk' en 'Het Centrum'. OZHZ-adviseurs onderzochten wanneer zij welke ondersteuning kunnen bieden:

- In de voorbereidende fase,
- Tijdens het maken van (beleids)keuzen,
- En in de fase van het opstellen van de bepalingen/planregels.

Deze ervaring zetten wij nu ook in bij het Omgevingsplan voor het Dordtse gebied 'Schil-West' en ook voor de kern van het Hoeksche Waard dorp Klaaswaal. De opgedane kennis en ervaring leiden tot het ontwikkelen van OZHZ-adviesproducten voor omgevingsplannen.

Vragen over de pilots en producten?

Neem contact op met Roy Kunkels
via REW.Kunkels@ozhz.nl of
078 770 31 10

Verder uitbreiden handreiking bruidsschat

Samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten ontwikkelde OZHZ een eerste versie van de 'Handreiking bruidsschat'. Deze samenwerking werpt haar vruchten af en wordt inmiddels landelijk gedeeld. Later dit jaar breiden wij de handreiking uit voor alle onderwerpen. Op deze manier is er een goed handvat hoe om te gaan met het grote aantal regels dat verhuist van het Rijk naar de gemeenten en waterschappen.

Vragen over de handreiking?

Neem contact op met Annelies Soons

via a.soons-de.meester@ozhz.nl of 078 770 61 14



Ministerie
Koninkrijksrelaties

OMGEVINGSWET

De bruidsschat

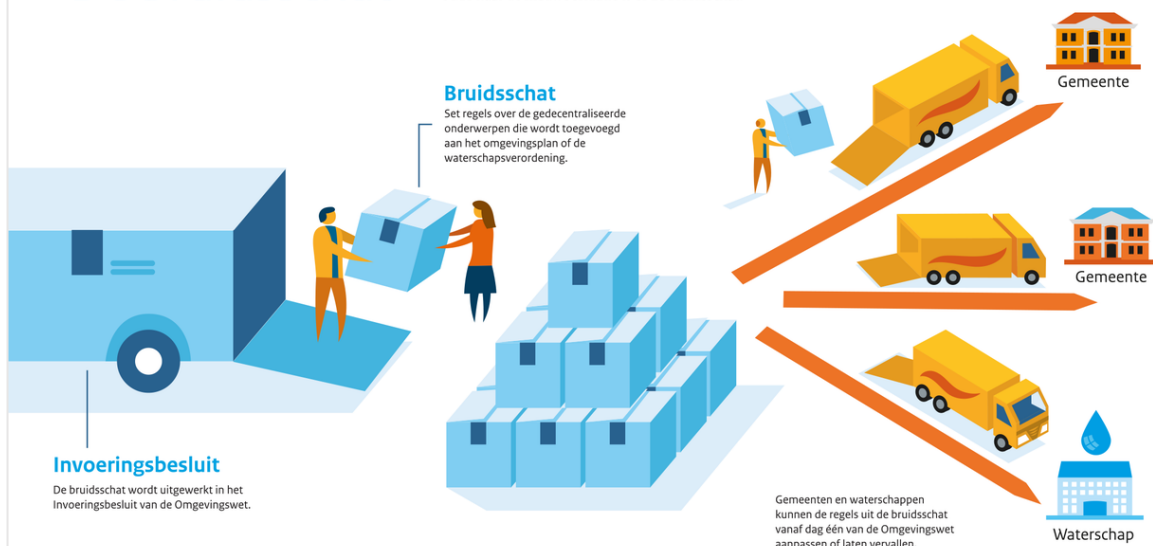
Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, komen verschillende rijksregels te vervallen. Denk bijvoorbeeld aan regels over geluid en geur voor horeca. Deze regelgeving wordt aan de decentrale overheden overgelaten. Zij kunnen hiervoor hun eigen afwegingen maken. Voor een goede overgang van de oude naar de nieuwe situatie is er de bruidsschat.

Bruidsschat

Set regels over de gedecentraliseerde onderwerpen die wordt toegevoegd aan het omgevingsplan of de waterschapsverordening.

Invoeringsbesluit

De bruidsschat wordt uitgewerkt in het Invoeringsbesluit van de Omgevingswet.



Omgevingswetportaal.nl | maart 2018